

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114200011
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6114200011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobkyne M. M. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX K. K., v konaní zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Ivana Tršová Rejdovjanová, s.r.o., so sídlom B. S. Timravy 1366, 962 05 Hriňová, IČO: 47 251 051, proti žalovanému P. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX K. K., v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/1/2014-379 zo dňa 11. 12. 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že:

Z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov do výlučného vlastníctva žalobkyne p r i k a z u j e:

- nehnuteľnosť byt č. XX nachádzajúci sa v K. K., na X. poschodí bytového domu na M. ulici č. XXXX/XX, zapísaný na LV č. XXXX, kat. úz. P., obec K. K., okres K. K., pod B/XX, spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom k pozemkom vo výške XXXX/XXXXXX, v zostatkovej hodnote 50 121,10 Eur;

- hnutelné veci: DVD prehrávač Panasonic v zostatkovej hodnote 0,- Eur, nábytok - posteľ dvojdielna a trojdielna skriňa, gaučová súprava, stolík a skriňová zostava v zostatkovej hodnote 0,- Eur, vysávač Electrolux v zostatkovej hodnote 0,- Eur.

Z majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov do výlučného vlastníctva žalovaného p r i k a z u j e Traktor Husqvarna CTH 180 HP - v zostatkovej hodnote 350,- Eur.

Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť zostatok úveru poskytnutého I. K. A., na základe úverovej zmluvy č. XXX/XX, uzatvorenej s účastníkmi dňa 31. 12. 2004 v znení dodatku č. 1 z 15. 06. 2011 vo výške 9 072,32 Eur.

Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému z titulu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu vo výške 21 599,97 Eur v lehote 3 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Žiadna zo strán n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej aj „BSM“) podľa § 150 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „O. z.“) tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal nehnuteľnosť, byt č. XX nachádzajúci sa v K. K. na X. poschodí bytového domu na M. ulici č. XXXX/XX, zapísaný na LV č. XXXX, pre katastrálne územie (ďalej aj „k. ú.“) P., obec K. K., okres K. K., pod B/XX, spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach

domu a spoluvlastníckym podielom k pozemkom vo výške XXXX/XXXXXX (ďalej aj „byt č. XX“ alebo „nehnutelnosť“), v zostatkovej hodnote 50 121,10 Eur a huteľné veci: DVD prehrávač Panasonic, nábytok - posteľ dvojdielna a trojdielna skriňa, gaučová súprava, stolík a skriňová zostava a vysávač Electrolux všetky v zostatkovej hodnote 0,- Eur. Do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal súd prvej inštancie Traktor Husqvarna CTH 180 HP v zostatkovej hodnote 350,- Eur. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému na úplné vyrovnanie majetkovej hodnoty sumu 25 060,55 Eur a žalovanému prikázal zostatok úveru poskytnutého I. K. A., na základe úverovej zmluvy č. XXX/XX, uzatvorenej dňa 31. 12. 2004 v znení dodatku č. 1 z 15. 06. 2011 ku dňu 15. 03. 2013 vo výške 9 072,32 Eur. Žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

1.1 Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že strany sporu uzavreli manželstvo dňa 20. 10. 1990 a toto zaniklo rozvodom manželstva na základe rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/246/2012 - 68 zo dňa 27. 02. 2013 právoplatným ku dňu 03. 04. 2013. Keďže medzi bývalými manželmi nedošlo k dohode o vypořiadaní spoločne nadobudnutého majetku, žalobkyňa podala dňa 02. 01. 2014 návrh na vypořiadanie BSM. Strany sporu si v priebehu konania ustálili rozsah BSM ako aj jeho hodnotu ku dňu zániku manželstva. V konaní nebolo sporné, že pasíva BSM predstavujú dlh z titulu poskytnutého úveru I. K. A., na základe úverovej zmluvy č. XXX/XX, uzatvorenej dňa 31. 12. 2004 v znení dodatku č. 1 z 15. 06. 2011 v zostatku 9 072,32 Eur ku dňu 15. 03. 2013, ktorý aj po zániku manželstva spláca žalobkyňa. Sporným medzi stranami sporu zostalo komu prikázať byť do výlučného vlastníctva a ako sa strany sporu medzi sebou navzájom finančne vysporiadajú. Žalobkyňa žiadala priznať byť do výlučného vlastníctva bez povinnosti výplaty žalovaného a zároveň žiadala zaviazať žalovaného na zapltenie 1/2 zostatkovej hodnoty dlhu. Žalovaný žiadal priznať nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva s tým, že žalobkyni vyplatí sumu, ktorú zaplatila od 15. 03. 2013 ako splátky úveru a zároveň žalobkyni vyplatí 3 % hodnoty bytu (1 503,63 Eur), ktoré predstavujú jej podiel na obstaraní bytu.

1.2 Súd prvej inštancie mal za preukázané, že pôvodným vlastníkom členských práv k družstevnému bytu bola matka žalovaného, po ktorej smrti prešli tieto členské práva na žalovaného. Následne strany sporu už ako manželia nadobudli tento byt do bezpodielového spoluvlastníctva zmluvou o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu zo dňa 13. 01. 1997. Pri vypořiadaní predmetnej nehnuteľnosti vychádzal súd prvej inštancie zo zostatkovej hodnoty bytu v zmysle znaleckého posudku Ing. M. I. č. XX/XXXX, čo strany sporu nerozporovali. Súd prvej inštancie prikázal nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalobkyne s odôvodnením, že žalovaný sa v byte dlhú dobu nezdržiava, na chod a prevádzku bytu nijakým spôsobom neprispieva a žalobkyňa sa stará o maloleté dieťa. Žalobkyni uložil súd prvej inštancie povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 25 060,55 Eur, ktorá predstavuje 1/2 z hodnoty bytu. Pri vysporiadaní huteľných vecí vychádzal súd prvej inštancie z dohody strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal DVD prehrávač Panasonic, nábytok - posteľ dvojdielnu a trojdielnu skriňu, gaučovú súpravu, stolík a skriňovú zostavu a vysávač Electrolux všetky v zostatkovej hodnote 0,- Eur a do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal traktor Husqvarna CTH 180 HP v zostatkovej hodnote 350,- Eur. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že predmetom vypořiadania je aj úver, ktorý bol poskytnutý stranám sporu na základe zmluvy o úvere č. XXX/XX pôvodne I. K. A., a.s. v rozsahu 14 937,26 Eur (450 000,- Sk), ktorý zostatok približne k dátumu rozvodu manželstva (k 15. 03. 2013) predstavoval sumu 9 072,32 Eur. Súd prvej inštancie považoval za spravodlivé aplikovať v predmetnom spore výnimku zo zásady parity, ktorá umožňuje podiely určiť iným pomerom najmä s prihliadnutím na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, akým spôsobom sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí a rozhodol o prikázaní celého zostatku dlhu žalovanému. Dôvody na disparitu podielov videl súd prvej inštancie v tom, že žalobkyňa v čase trvania manželstva aj po zániku manželstva uhradila na uvedený úver celkovo 22 splátok bez akéhokoľvek finančného pričinenia žalovaného. Žalovaný v čase potom čo opustil spoločnú domácnosť nijakým spôsobom neprispel na jej chod, udržanie či prípadné zveľadenie. O postoji žalovaného k udržaniu huteľných či nehnuteľných vecí pochádzajúcich z BSM svedčí rad vedených exekučných konaní a exekučným záložným právom je zaťažená jediná nehnuteľnosť pochádzajúca z manželstva tvoriaca predmet BSM. Z uvedeného potom vyplýva, že miera pričinenia žalovaného o nadobudnutie či udržanie konkrétnych vecí pochádzajúcich z režimu BSM je minimálna. Súd prvej inštancie zároveň prihliadol aj k tomu, že žalovaný nadobudol huteľnú vec v rozsahu 350,- Eur.

1.3 O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“), tak, že náhradu trov konania nepriznal ani jednej zo sporových strán.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C. s. p., t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní žalovaný vytýkal súdu prvej inštancie nespravodlivé rozdelenie majetku patriaceho do BSM. Žalovaný poukázal na to, že jeho podiel na nadobudnutí bytu možno presne stanoviť na základe predloženého potvrdenia A. bytového družstva K. K.. Uviedol, že 94 % z predmetnej nehnuteľnosti bolo zaplatených pred uzavretím manželstva. Počas manželstva bolo uhradených zvyšných 6 % a teda podiel žalobkyne na nadobudnutí bytu predstavuje 3 %. Zápis vlastníckeho práva k predmetnému bytu do katastra nehnuteľností prebehol podľa žalovaného v rozpore so zákonom, nakoľko žalobkyňa nemala byť zapísaná v katastri ako spoluvlastníčka. Členkou družstva sa stala až v deň prechodu majetkových práv. Žalovaný vyslovil názor, že hodnotenie morálky po rozvoze nemôže mať vplyv na rozdelenie majetku. Jeho zdržiavanie sa v byte bolo sporadické, pretože žalobkyňa ho do bytu opakovane odmietala vpustiť. Poukázal aj na to, že od začiatku rozvodového konania deklaroval, že žalobkyňa je vlastníčkou trojizbového bytu v K., ktorého sa dobrovoľne dňa 15. 03. 2013 vzdala v prospech svojho brata O. B.. Súd prvej inštancie podľa žalovaného nerozhodol o ťarchách na byte komplexne, nakoľko na zaplatenie ostatných tiarch na byte nezaviazal žiadnu sporovú stranu. Súd prvej inštancie jednostranne zvýhodnil žalobkyňu, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 150 O. z. Nakoľko má byť hodnota 50 120,- Eur, podiel žalovaného na jeho obstaraní predstavuje 48 618,- Eur a podiel žalobkyne 1 500,- Eur. Po rozdelení úveru na polovicu bude jeho podiel na byte predstavovať sumu 44 082,- Eur a podiel žalobkyne 3 036,- Eur. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že súd prvej inštancie zohľadní podiely strán sporu na obstaraní bytu, dlžné čiastky a ťarchy na byte vzniknuté počas manželstva rozdelí rovným dielom a to čo žalobkyňa uhradila na iných pohľadávkach prikáže uhradiť žalovanému v jednej polovici.

3. K odvolaniu žalovaného podala vyjadrenie žalobkyňa, ktorá uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný a dostatočným spôsobom odôvodnený. Argumentácia žalovaného v odvolaní podľa nej nemá priamu príčinnú súvislosť s vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Poukázala na to, že žalovaný podal na Okresnom súde Banská Bystrica žalobu o určenie vlastníckeho práva k bytu, ktorý je predmetom vysporiadania, následkom čoho bolo konanie o vyporiadenie BSM prerušené. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 8C/85/2016 zo dňa 13. 07. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/539/2016 zo dňa 10. 10. 2017 žalobu zamietol. Správanie žalovaného počas celého konania bolo účelové s úmyslom predĺžiť a mariť celé súdne konanie. Žalobkyňa uviedla, že sa v celom rozsahu pridrižiava všetkých písomností, ktoré boli zaslané súdu prvej inštancie spolu s listinnými dôkazmi a aj ústnych prednesov, ktoré boli odprezentované na súdnych pojednávaniach. Žalovaný nepreukázal hodnovernosť a dôvodnosť jeho tvrdení, nepredložil súdu prvej inštancie relevantné listinné dôkazy, čím počas celého konania dochádzalo zo strany žalovaného k porušovaniu zásady hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania. Motívom predlžovania konania o vyporiadenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je podľa žalobkyne skutočnosť, že žalovaný nechce z bytu, ktorý je predmetom vyporiadenia odísť. Od 01. 07. 2013 jej neplatí náklady súvisiace s jeho užívaním, a teda až do dnešného dňa býva úplne zadarmo. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Žalovaný v odvolaní neobmedzil svoje odvolanie na konkrétne výroky rozhodnutia prvoinštančného súdu. V ktorých veciach je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania vymedzuje Civilný sporový poriadok v § 379. Odvolací súd podľa tohto zákonného ustanovenia nie je viazaný rozsahom odvolania v spore, kde určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Konanie o vyporiadenie BSM je konaním vo veci, v ktorej z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadenia (§ 150 Občianskeho zákonníka), z tohto dôvodu sa na prejednávanej vec vzťahuje ustanovenie § 379 písm. c) Civilného sporového poriadku. Výroková časť rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje vždy viacero výrokov (výrok o tom, čo sa z BSM prikazuje tej ktorej strane a o tom, či a čo má jeden z nich plniť druhému na úplné vyrovnanie), preto treba na toto rozhodnutie hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva účastníkov konania z BSM a konštituovať ich nové práva. Ak strana napadne odvolaním rozsudok prvoinštančného súdu o vyporiadaní BSM (či už ako celok, alebo niektorý z jeho výrokov) odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania. V takom prípade žiaden z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť; odvolací súd musí vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyporiadaní BSM a v nadväznosti na výsledky svojho odvolacieho prieskumu môže toto rozhodnutie len ako celok potvrdiť,

zmeniť alebo zrušiť (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/209/2012 z 26. 10. 2015).

4.1 Odvolanie žalovaného teda vyvolalo potrebu prieskumu rozhodnutia súdu prvej inštancie v celom rozsahu, ale len z dôvodov uplatnených žalovaným v odvolaní, ktorými je odvolací súd podľa § 380 C. s. p. viazaný.

5. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C. s. p. si v rámci odvolacieho konania zabezpečil listinné dôkazy - lustráciu žalobkyne a žalovaného v Sociálnej poisťovni za obdobie od 01. 04. 2013 do 21. 04. 2020 a list vlastníctva č. XXXXX k. ú. K., ktoré doručil na oboznámenie obom stranám sporu a uviedol, že z týchto listinných dôkazov mieni zistiť majetkové pomery strán sporu potrebné pre vyvodenie záveru o tom, u ktorej zo strán sporu sú lepšie predpoklady pre vyplatenie čiastky na vyrovnanie hodnoty podielov druhej strane a zároveň preveriť tvrdenie žalovaného o tom, že žalobkyňa účelovo previedla byt č. XX zapísaný na LV č. XXXXX pre k. ú. K. v podiele X/X nadobudnutý na základe osvedčenia o dedičstve 4D XXX/XXXX, D not 167/2010 do výlučného vlastníctva svojho brata O. B.. V tomto prípade nebolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné za účelom doplnenia dokazovania pred odvolacím súdom napriek doslovnej dikcii ustanovenia § 385 ods. 1 C. s. p. nariadiť pojednávanie, pretože podľa § 204 C. s. p. dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené. Odvolací súd po preskúmaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. v celom rozsahu z dôvodov vymedzených v odvolaní žalovaného podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok v zmysle § 380 ods. 2 C. s. p., ktoré vady nezistil, po zohľadnení skutkového zistenia vyvodeného z doplneného dokazovania pred odvolacím súdom v zmysle § 383 C. s. p. dospel k názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 C. s. p. zmeniť, pretože nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

6. Občiansky zákonník formou bezpodielového spoluvlastníctva upravuje spoločenstvo vlastníckych práv manželov k veciam, ktoré nadobudli počas trvania manželstva. Pre bezpodielové spoluvlastníctvo je charakteristické, že manželia nemajú kvantitatívne určený podiel na vlastníckom práve k spoločnej veci, čím sa odlišuje bezpodielové spoluvlastníctvo od podielového spoluvlastníctva. Bezpodielovosť účasti na výkone spoluvlastníckych práv a povinností je preto jedným z pojmových znakov tohto spoluvlastníctva medzi manželmi. Ďalším je zásada rovnoprávnosti manželov a zásada spoločnej a rovnakej účasti na nadobúdaní práv. Vznikom manželstva vzniká aj bezpodielové spoluvlastníctvom manželov ku všetkému, čo môže byť predmetom vlastníctva fyzickej osoby a čo manželia, resp. niektorý z nich nadobudol za trvania manželstva, okrem výnimiek uvedených v §143 a §143a O. z. Vznik, trvanie a zánik BSM sú zásadne podmienené vznikom, trvaním a zánikom manželstva. Predmetom BSM sú všetky hmotné veci, hnutelné i nehnuteľné, ktoré nadobudol niektorý z manželov zákonom dovoleným spôsobom (kúpnu zmluvou, spracovaním, vydržaním a pod.) za trvania manželstva s výnimkou vecí získaných dedičstvom, darovaním, vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka. Do bezpodielového spoluvlastníctva nepatrí ani majetok, ktorý nadobudol niektorý z manželov pred uzavretím manželstva; rozhodujúcim je okamih vzniku vlastníctva v právnom slova zmysle k získanej veci, a nie prostriedky na ňu vynaložené. Veci získané výmenou za vec alebo z výťažku z predaja veci, ktorá bola vo vlastníctve jedného z manželov, sú naďalej vo vlastníctve tohto manžela (tzv. transformácia veci).

6.1 Ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka. Vyporiadanie BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka pozostáva jednak zo stránky kvantitatívnej, ktorá sa týka hodnotových podielov strán sporu - bývalých manželov a jednak zo stránky kvalitatívnej, t. j. usporiadania vlastníctva k jednotlivým veciam patriacim do BSM. Predmetom vyporiadania je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a existovalo v čase jeho zániku, t. j. spravidla v deň právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Tento čas je rozhodujúci aj pre posúdenie stavu vecí ako je napr. ich vek, miera opotrebenia a pod. Pri určení ceny vecí je rozhodujúci čas vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa vykonáva ich vyporiadanie (porovnaj aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/174/2012 zo dňa 25. 07. 2013, rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/209/2012 zo dňa 26. 10. 2015).

6.2 Vyporiadanie znamená nielen rozdelenie hnutelných a nehnuteľných vecí, ktoré patrili do zaniknutého BSM, ale aj vzájomné vyporiadanie všetkých pohľadávok a dlhov, vyplývajúcich z tohto

spoluvlastníctva, tzv. vyporiadanie v širšom zmysle. Občiansky zákonník nemá výslovné ustanovenie o tom, ako treba vyporiadať pohľadávky a dlhy manželov, ktoré sú spojené s ich bezpodielovým spoluvlastníctvom. Tieto pohľadávky a dlhy nepatria totiž podľa ustanovenia § 143 O. z. do BSM. Súdna prax zastáva stanovisko, že v rámci komplexného riešenia majetkových vzťahov sa zásadne vyporiadávajú aj ďalšie spoločné majetkové práva a povinnosti, včítane spoločných pohľadávok a dlhov s primeraným použitím ustanovení § 149 a § 150 O. z. Predpokladom vyporiadania týchto spoločných majetkových práv a povinností je, že vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, v súvislosti s ich hospodárskym a spotrebným spoločenstvom a že v dobe jeho zániku existujú (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/113/2007 zo dňa 27. 05. 2008).

7. Odvolací súd pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu ustáleného súdom prvej inštancie doplneného o dôkazy obstarané odvolacím súdom podľa § 384 ods. 2 C. s. p., ktoré nemali za následok zmenu skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, slúžili len na preverenie argumentácie odvolateľa a v zhode s ním uvádza, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrila nehnuteľnosť - byt č. XX v K. K. na M. ulici spolu s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckym podielom k pozemkom ako to vyplýva z LV č. XXXX pre katastrálne územie P. zápis pod B XX v zostatkovej hodnote 50 121,10 Eur (na cene 50 121,10 Eur sa strany sporu výslovne dohodli, z tohto dôvodu nebolo potrebné pre účely vyporiadania BSM nariaďovať ďalšie znalecké dokazovanie na cenu nehnuteľnosti ku dňu vyporiadania), hnutelné veci - DVD prehrávač Panasonic, nábytok - posteľ dvojdielna a trojdielna skriňa, gaučová súprava, stolík a skriňová zostava, vysávač Electrolux všetky zostatkovej hodnote 0,- Eur a Traktor Husqvarna CTH 180 HP v zostatkovej hodnote 350,- Eur. Spoločný dlh manželov z titulu úveru poskytnutého I. K. A., na základe úverovej zmluvy č. XXX/XX, uzatvorenej s účastníkmi dňa 31. 12. 2004 v znení dodatku č. 1 z 15. 06. 2011 bol ku dňu 15. 03. 2013 (približne ku dňu rozvodu) vo výške 9 072,32 Eur, ktorý po rozvode splácala výlučne žalobkyňa.

7.1 Z vyjadrenia strán sporu a rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/246/2012-68 zo dňa 27. 02. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03. 04. 2013 mal súd prvej inštancie preukázané, že manželstvo strán sporu skončilo rozvodom. V tom čase a ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie maloleté (teraz už plnoleté) dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti žalobkyne a žalovaný bol povinný prispievať na jeho výživu. Od rozchodu manželov starostlivosť o dieťa zabezpečovala žalobkyňa, ktorá zároveň financovala náklady spojené s udrжанím bytu na M. ulici. K vyporiadaniu BSM dohodou účastníkov nedošlo.

8. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

9. Námietku žalovaného, ktorou vytýkal nedôvodnosť disparity podielov pri vyporiadaní BSM vyhodnotil odvolací súd ako dôvodnú. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa v zmysle § 150 O. z. vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Určenie rozsahu a ocenenie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve je predpokladom pre určenie hodnotových podielov oboch manželov. Odvolací súd poukazuje na to, že rovnosť podielov bývalých manželov na spoločnom majetku predstavuje zákonné kritérium, od ktorého sa možno odchýliť len pri splnení zákonných podmienok (§ 150 O. z.). Odklon od zásady parity prichádza do úvahy v prípade, ak ide o také konanie jedného z manželov, ktoré významne ovplyvňuje manželské spolužitie a súčasne sa to premieta do hospodárenia so spoločným majetkom. Pre úvahu o možnosti disparity (nerovnosti podielov) je významné ako sa každý z manželov v priebehu manželstva staral o rodinu, spoločnú domácnosť, či uspokojovanie spoločných potrieb a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Prípady nerovnosti podielov môžu byť odôvodnené najmä vtedy ak v prospech jedného z manželov nasvedčuje existencia všetkých alebo prevažnej väčšiny zákonných kritérií pre vyporiadanie BSM. Disparita podielov tak predstavuje výnimočné opatrenie v záujme zásady spravodlivosti a dobrých mravov.

9.1 Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom nie je podľa názoru odvolacieho súdu možné vyvodiť splnenie podmienok pre určenie disparity podielov ako vyhodnotil súd prvej inštancie a ako pri usporiadaní vzťahov ohľadne bytu č. XX požaduje žalovaný. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie nevyplýval záver o tom, že by sa žalovaný nepričinil

o nadobudnutie predmetného bytu do spoločného majetku a jeho udržaní, a ani že by sa nepodieľal na uhrádzaní spoločných nákladov na domácnosť a starostlivosti o rodinu počas trvania manželstva. Naopak, o nadobudnutie predmetného bytu do spoločného majetku manželov sa vo väčšej miere zaslúžil žalovaný, keď členské práva k družstevnému bytu, ktorý následne strany sporu nadobudli do spoločného vlastníctva, zdedil po svojej nebohej matke. Manželstvo strán sporu trvalo takmer 23 rokov, pričom nezáujem žalovaného o rodinu sa výraznejšie prejavil až v záverečnej fáze manželstva, keď žalovaný dňa 01. 08. 2012 opustil spoločnú domácnosť a prestal sa podieľať na nákladoch na domácnosť a splátkach úveru. Je možné skonštatovať, že o udržanie spoločného bytu sa v tomto období zaslúžila žalobkyňa, ktorá od tohto času hradila poplatky spojené s udržiavaním bytu, splátky úveru a starala sa o domácnosť a maloleté dieťa. Na základe uvedeného je odvolací súd toho názoru, že podiely strán sporu na ich spoločnom majetku sú rovnaké, pretože hoci sa v začiatkovej fáze manželstva zaslúžil o nadobudnutie bytu vo väčšej miere žalovaný, žalobkyňa sa zase v záverečnej fáze manželstva zaslúžila o udržanie tohto bytu a z uvedeného nevyplýval dôvod na použitie takého výnimočného postupu, akým je odklon od zásady rovnosti (parity) podielov.

10. Po vyporiadaní z kvantitatívneho hľadiska (určenia podielov) nasleduje kvalitatívne vysporiadanie, t. j. určenie, ktoré veci a pohľadávky z bezpodielového spoluvlastníctva pripadnú každému z bývalých manželov. Pre určenie, ktoré konkrétne veci alebo pohľadávky majú byť každému z manželov pridelené, zákon výslovne neustanovuje žiadne hľadiská. Určujúcim je zásadne účelné využitie vecí tak, aby (pokiaľ možno) nebolo potrebné vyrovnanie podielov peňažnou sumou. Takýto postup však nie je bezvýnimočný. V odôvodnených prípadoch preto možno prikázať do vlastníctva jedného z manželov vec z bezpodielového spoluvlastníctva aj napriek tomu, že sa tým zvýši suma, ktorú bude treba na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva zaplatiť.

10.1 Súd pri vyporiadaní BSM musia dbať aj na to, aby nebol majetok vo väčšej hodnote a teda aj čiastka na vyrovnanie hodnoty podielov prikázaná účastníkovi, ktorému jeho majetkové pomery objektívne neumožňujú túto čiastku uhradiť, resp. pre ktorého by bolo jej uhradenie zvlášť ťaživé (podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 3268/2010 z 12. 07. 2012).

10.2 Z listinného dôkazu, ktorý si zabezpečil odvolací súd - lustrácie žalovaného v Sociálnej poisťovni za obdobie od 01. 04. 2013 do 21. 04. 2020, vyplýva, že v súčasnosti nie je žalovaný v Sociálnej poisťovni registrovaný. Posledný typ registrácie mal ako zamestnanec v období od 04/2018 do 10/2018 s vymeriavacím základom v rozmedzí od 13,56 Eur do 70,46 Eur. Odvolací súd má za to, že výška vyrovnávacieho podielu v prípade prikázania bytu do výlučného vlastníctva žalovaného by bola pre žalovaného obzvlášť ťažajúca a jeho majetkové pomery mu objektívne neumožňujú danú čiastku žalobkyni uhradiť. Žalobkyňa preukázala, že po opustení spoločnej domácnosti žalovaným v roku 2012 sa o udržanie nehnuteľnosti prevažnou mierou zaslúžila ona sama, starala sa o nezaopatrené dieťa, obstarávala domácnosť a splácala úver. Zároveň pred rozvodom manželstva dosplácala aj spoločné dlhy manželov - úver v O. K. A., a. s. splátkami zo dňa 30.08.2012 (1 989,50 Eur) a zo dňa 22.01.2013 (905,98 Eur) a pôžičku poskytnutú p. K.. Od roku 2012 až do súčasnosti žalobkyňa v predmetnom byte žije a uhrádza všetky poplatky s ním spojené. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni za obdobie od 01. 04. 2013 do 21. 04. 2020 odvolací súd zistil, že žalobkyňa je od roku 2013 až do súčasnosti v nepretržitom pracovnom pomere, posledný rok s vymeriavacím základom v rozmedzí od 1 342,50 Eur do 1 730,50 Eur. Jej finančná situácia podľa názoru odvolacieho súdu poskytuje väčšiu záruku, že vyrovnávací podiel hodnoty BSM bude protistrane skutočne aj vyplatený, než by to bolo v prípade, že takáto povinnosť by bola uložená žalovanému, proti ktorému sa podľa lustrácie vykonanej súdom prvej inštancie (v zbernom spise) viedli a aj vedú mnohé exekúcie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne s povinnosťou výplaty žalovaného.

10.3 Povinnosť zaplatiť zostatok úveru poskytnutého I. K. A., na základe úverovej zmluvy č. XXX/XX, uzatvorenej s účastníkmi dňa 31. 12. 2004 v znení dodatku č. 1 z 15. 06. 2011 vo výške 9 072,32 Eur ku dňu 15. 03. 2013 uložil odvolací súd žalobkyni s poukazom na to, že žalobkyňa začala splácať predmetný úver už od opustenia spoločnej domácnosti žalovaným v auguste 2012 výlučne sama, v čom pokračovala aj po rozvode a počas konania o vyporiadanie BSM, a preto sa javí odvolaciemu súdu ako najúčelnejšie ponechať splácanie úveru žalobkyni s tým, že povinnosť žalovaného podieľať sa na úvere v zmysle jeho zákonného podielu (v jednej polovici) bude zohľadnená pri výpočte jeho vyrovnávacieho podielu (bod 12. odôvodnenia tohto rozsudku).

11. Námietku žalovaného v odvolaní, že 94 % z hodnoty nehnuteľnosti bolo zaplatených ako úver žalovaným a jeho matkou pred vznikom manželstva a počas manželstva bolo stranami sporu

uhradených 6 % z hodnoty nehnuteľnosti považuje odvolací súd za čiastočne dôvodnú. V náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 537/2012 zo dňa 13. 03. 2013 ústavný súd skonštatoval, že „z ústavného hľadiska je neakceptovateľný právny názor vyslovený najvyšším súdom a následne krajským súdom v napadnutých rozhodnutiach, v zmysle ktorého transformácia spoločného členského podielu manželov (o nadobudnutie ktorého sa pričínil výlučne jeden z manželov, resp. ktorý bol nadobudnutý použitím výlučného majetku jedného z manželov) na spoločné vlastníctvo bytu vylučuje zohľadnenie príčinenia alebo vkladu jedného z manželov do spoločného majetku pri vyporiadaní BSM manželov, predmetom ktorého je už nehnuteľnosť - byt nadobudnutý takýmto spôsobom. Nie je možné zohľadniť len kúpnu cenu, ktorú vyplácali bývalí manželia z titulu zmluvy o prevode družstevného bytu, táto kúpna cena predstavuje len anuitu - zostatok nesplatenej čiastky družstvu.“ (Obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/209/2012 zo dňa 26. 10. 2015).

11.1 Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Z obsahu vyjadrení žalovaného počas prvoinštančného aj odvolacieho konania možno vyvodiť žiadosť žalovaného o zohľadnenie jeho výlučného vnosu predstavujúceho zaplatenú (ku dňu uzatvorenia manželstva) časť členského podielu v bytovom družstve, ktorý zdedil po svojej nebohej matke. Nie je však správny názor žalovaného, podľa ktorého má žalobkyňa v súčasnosti nárok len na 3 % z celkovej hodnoty nehnuteľnosti, nakoľko počas manželstva strany sporu dosplácali zostatok anuity v hodnote 6 %. Pri stanovení výšky náhrady toho, čo zo svojho výlučného majetku vynaložil jeden z manželov na spoločný majetok treba prihliadať na zníženie hodnoty spoločnej veci nadobudnutej z prostriedkov vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov, ku ktorému došlo v čase od jej nadobudnutia až do vykonania vyporiadania, čo znamená, že oprávnenému manželovi bude zohľadnená táto náhrada v redukovanej výške. Naopak na zvýšenie hodnoty takto nadobudnutej spoločnej veci nemožno prihliadnuť (NS ČR Cpj 86/1971). Je to z toho dôvodu, že zvýšenie hodnoty sa prejavuje v tom, že vec je zaradená do bezpodielového spoluvlastníctva v tejto vyššej hodnote. Ak pri vyporiadaní nastane rozdiel medzi hodnotami, ktoré zostanú jednému z manželov a ktoré zostanú druhému, je potrebné vyrovnanie do výšky podielu vykonať formou zaplatenia príslušnej peňažnej sumy.

11.2 Nadobúdacia hodnota bytu na M. ulici v K. K., ktorý nadobudli strany sporu do bezpodielového spoluvlastníctva zmluvou o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu zo dňa 13. 01. 1997 bola v zmysle potvrdenia A. bytového družstva K. K. vo výške 80 173,- Sk (2 661,26 Eur). Žalobkyňa a žalovaný uzatvorili manželstvo dňa 20. 10. 1990. Ku dňu 01. 11. 1990 bol zostatok anuity 4 834,- Sk (160,46 Eur). Na základe uvedeného je možné dospieť k záveru, že výlučný vklad žalovaného do BSM predstavuje sumu 2 501,16 Eur (2 661,62 - 160,46). Zostatková hodnota nehnuteľnosti bola v zmysle znaleckého posudku určená na 50 121,10 Eur. Žalovanému ako oprávnenému manželovi musí byť v jeho prospech vzhľadom na vyššie uvedené zohľadnená vložená suma do spoločného majetku vo výške 2 501,16 Eur (hodnota časti splateného členského podielu družstevného bytu ku dňu vzniku manželstva) bez redukcie či valorizácie, avšak iba vo výške rovnajúcej sa pomeru veľkosti podielu, ktorého sa žalovanému z BSM dostáva. V danej veci je tento podiel 1/2.

12. Hodnota aktív patriacich do BSM predstavuje sumu 50 471,10 Eur (byt v hodnote 50 121,10 Eur + traktor v hodnote 350,- Eur). Hodnota pasív je 9 072,32 Eur. Výlučný vnos žalovaného bol ohodnotený sumou 2 501,16 Eur. Žalobkyni odvolací súd prikázal do vlastníctva aktíva v hodnote 50 121,10 Eur a pasíva v hodnote 9 072,32 Eur. Podiel z aktív jedného z manželov po odpočítaní hodnoty výlučného vnosu žalovaného (2 501,16 Eur) do spoločného majetku je vo veľkosti 23 984,97 Eur (50 471,10 - 2 501,16 = 47 969,94 : 2 = 23 984,97). Žalovaný sa musí podieľať na úhrade pasív sumou 4 536,16 Eur a zároveň mu bol do vlastníctva prikázaný traktor v hodnote 350,- Eur a preto mu prináleží výplata na vyrovnanie podielu vo výške 21 599,97 Eur (23 984,97 - 4 536,16 - 350 + 2 501,16).

12.1 K rovnakej sume vyrovnávacieho podielu je možné dospieť aj výpočtom s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/117/2012 zo dňa 13. 08. 2015. Podiel aktív jedného z manželov z celkovej hodnoty aktív patriacich do BSM je vo veľkosti 25 235,55 Eur (50 471,10 : 2 = 25 235,55). Nakoľko žalobkyni boli do vlastníctva priznané aktíva v hodnote 50 121,10 Eur a pasíva v hodnote 9 072,32 Eur a žalovanému aktíva v hodnote 350,- Eur, pričom sa podieľa na úhrade pasív v jednej polovici sumou 4 536,16 Eur, prináleží žalovanému výplata na vyrovnanie podielu vo výške 21 599,97 Eur (25 235,55 - 4 536,16 - 350 + 1 250,58). Suma vo výške 1 250,58 Eur predstavuje polovicu zo sumy 2 501,16 Eur - výlučného vnosu žalovaného do BSM z dôvodu, že to, čo každý z manželov vynaložil na spoločný majetok zo svojho, musí byť uhradené zo spoločného majetku druhým manželom iba vo výške zodpovedajúcej pomeru veľkosti podielov, ktorý každý z nich dostáva z bezpodielového spoluvlastníctva (porovnaj rozsudok NS ČSSR sp. zn. 8Cz 36/1969 - R 57/1970 zo dňa 28.11.1969 a rozsudok NS ČR

22 Cdo 4072/2010 zo dňa 12.07.2012). V danom prípade sa žalobkyňa aj žalovaný podieľali na hodnote BSM podielom v 1/2.

13. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie pochybil, keď na zapltenie ostatných tiarch na byte (exekučné záložné práva k predmetnému bytu vedené na LV č. XXXX) nezaviazal žiadnu sporovú stranu, odvolací súd poukazuje na znenie ustanovenia § 151h ods. 1 a 2 O. z., v zmysle ktorého pri prevode alebo prechode zálohu pôsobí záložné právo voči nadobúdateľovi zálohu, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje, že záložca môže záloh alebo časť zálohu previesť bez zaťaženia záložným právom alebo ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak. Na nadobúdateľa zálohu, voči ktorému pôsobí záložné právo, prechádzajú účinnosťou prevodu alebo prechodu všetky práva a povinnosti záložcu zo zmluvy o zriadení záložného práva. Nadobúdateľ zálohu, voči ktorému pôsobí záložné právo, je povinný strpieť výkon záložného práva a vzťahujú sa na neho práva a povinnosti záložcu.

14. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj odvoláciu námietku žalovaného o tom, že žalobkyňa sa účelovo a dobrovoľne dňa 15. 03. 2013 vzdala trojizbového bytu v K. v prospech svojho brata O. B. a preto nie je odkázaná na bývanie v spoločnom byte. Odvolací súd z obsahu spisu a z listu vlastníctva č. XXXXX k. ú. K. zistil, že byt č. XX zapísaný na LV č. XXXXX pre k. ú. K., ktorý žalobkyňa nadobudla do výlučného vlastníctva na základe osvedčenia o dedičstve 4D 658/2010, D not 167/2010 bol prevedený do vlastníctva O. B. (brata žalobkyne) na základe darovacej zmluvy zo dňa 15.03.2013 - V 86/13. Uvedené však podľa odvolacieho súdu nemá žiadny vplyv na vyporiadanie BSM z kvalitatívneho hľadiska, t.j. určenie, ktorej zo strán byt prípadne do vlastníctva. Dôvodom pre priznanie bytu žalobkyňi súdom prvej inštancie bola skutočnosť, že žalobkyňa preukázala, že po opustení spoločnej domácnosti žalovaným v roku 2012 sa zaslúžila o udržanie predmetného bytu, keď obstarávala domácnosť a splácala úver a náklady spojené s bytom a zároveň v ňom vychovávala maloleté dieťa pochádzajúce z manželstva strán sporu a nie skutočnosť, že žalobkyňa potrebuje byt č. XX s poukazom na to, že by nemala kde bývať.

15. Na záver odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaný opätovne v odvolaní namietal nezákonnosť zápisu vlastníckeho práva žalobkyne do katastra nehnuteľností k bytu, ktorý je predmetom vyporiadania BSM, uvedená skutočnosť už bola vyriešená v súdnom konaní rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn 8C/85/2016 zo dňa 13. 07. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/539/2016 zo dňa 10. 10. 2017 a preto sa touto námietkou odvolací súd nezaoberal.

16. Podľa § 396 ods. 2 C. s. p., ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

16.1 V konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je pri rozhodovaní o trovách konania rozhodujúci výsledok konania; z hľadiska výsledku konania v prejednávanej spore nebola plne úspešná žiadna zo strán (žalobkyňa a žalovaný), preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (§ 255 ods. 2 C. s. p.), keď prihladol aj na charakter konania, ktorého predmetom bolo vzájomné vyporiadanie vzťahov zo zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov a najmä na skutočnosť, že vzhľadom na určené podiely strán na spoločnom majetku je pomer úspechu strán (žalobkyne a žalovaného) približne rovnaký (rovnaký úspech strán v spore nastáva v prípade rovnosti podielov na spoločnom majetku).

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).